

De Grote Vloed

Uit de Grote Vloed werd de wereld geboren. De wateren waren pure Waarheid en overspoelden alles. Sommigen zagen de rivier aanzwellen en waren slim genoeg om in zalmen te veranderen. Daardoor overleefden zij de Grote Vloed en zo werden zij de wijzen.

ZUIDWEST-ENGELAND, 28 N.CHR.

Ik was nog geen dag oud toen Kookvuurmoeder me op de drempel van de kookhut van de Stamkoningin vond. Ze was op weg naar onze kruidentuin nadat ze van het gestoofde varkensvlees had geproefd en vond dat de rozemarijn ontbrak. Het scheelde een haar of ik had haar lederen sandaal gevoeld voordat ze mijn kleine, in lappen gewikkelde lijfje opmerkte.

Ik kende het verhaal als geen ander.

‘Bij de Moeders van de aarde!’ riep ze uit. Ze bracht me naar binnen, legde me op de tafel en wikkelde de met rijp bedekte doeken los.

Ik was een meisje en waarschijnlijk mismaakt, want waarom zou ik anders te vondeling zijn gelegd en aan de zorg van de bedienden van de Stamkoningin zijn overgedragen? Met haar eeltige

vingertoppen streek Kookvuurmoeder over de gerimpelde huid van mijn rug, over mijn wild bewegende armpjes en beentjes, en over mijn opgezette buikje. Mijn navelstreng was doorgesneden en het stompje dat aan mijn navel vastzat was nog zacht. Mijn ogen lagen diep in hun kassen doordat ik dorst had. Maar verder kon ze niets vreemds aan me ontdekken. Ik was volmaakt. Misschien was de vrouw die me had gebaard wel erg arm, of was de zwangerschap een schande? Kookvuurmoeder kon zich echter niet herinneren dat er een vrouw van buiten-de-muren, waar het uitschot leefde, zwanger was geweest.

Toen ik haar geur rook, begon ik te krijsen. Ik kende de aanraking van een moeder nog niet, en ook de smaak van haar melk was me vreemd.

Kookvuurmoeder ging op een krukje zitten en liet haar linnen tuniek openvallen, zodat ik gulzig aan haar gezwollen borst kon sabbelen, waarin de aderen zichtbaar waren. Haar borsten waren nog vol en gespannen van het voeden van het tweede kind van een van onze krijgers.

Zodra de kookpot begon te pruttelen en te spetteren moest ze me van de borst nemen om in de grote ketel te roeren. Ze legde me op een geitenvacht voor het vuur neer, waar Das, de oude zwartwitte hond, lag uit te rusten van het zogen van haar hongerige puppy's, die naar buiten waren gegaan. Algauw begon ik weer te huilen. Doordat ik twee uur in de winterkou op een stenen drempel had gelegen was ik helemaal verkleumd en ik had behoefte aan warme handen. Bovendien had ik nog niet genoeg gedronken. Kookvuurmoeder legde me naast de zachte buik van Das en moeiteloos vond mijn mondje een van haar tepels. Das tilde haar kop op en besnuffelde me nieuwsgierig, te moe om me met haar snuit weg te duwen, omdat ze maar liefst voor de zevende keer achterelkaar een nest met jongen had.

In de maanwenden die volgden dronk ik vaak op deze manier. Kookvuurmoeder beweerde dan ook dat ik voor de helft op hon-

denmelk groot was geworden en ze vroeg zich af of dit van invloed was geweest op wie ik was.

Misschien kwam het doordat ik gezond was of omdat iedereen goedgehumeurd was vanwege de oogst, hoe het ook zij, ik mocht in de kookhut blijven en ik was als haar eigen dochter voor Kookvuurmoeder. Ze had veel vondelingen gevoed en verzorgd en ze vervolgden aan krijgsvamilies afgestaan, of als ze te zwak waren aan de huttenbouwers; een kinderziel in de fundering zou immers elk nieuw huis goed beschermen.

Maar ik lag veilig in een houten kistje, bekleed met lamsvacht, terwijl Kookvuurmoeder graan maalde, vlees te drogen hing en alles deed wat er in de kookhut van de Stamkoningin moest gebeuren. Ze werkte van zonsopkomst tot zonsondergang en als ik huilde maakte ze me vaak stil met een snauw of een beetje varkensvet of gezouten boter van haar vinger. Maar aan het einde van de dag legde ze me in haar bed onder een vacht en viel ik in slaap van haar gemompel als ze lag te dromen; dat was mijn slaapliedje.

Ze had een vurig temperament, heter dan peper, en mijn wang gloeide regelmatig van haar hand, maar toen ik twee zomers oud was en mijn polsen aan de rand van de hete kookpot brandde, bracht ze meteen een kompres aan terwijl ik tegenstribbelde en het uitschreeuwde van de pijn. Ze hield me die nacht troostend in haar armen omdat de pijn ondraaglijk was. En toen de Stamkoningin een oproep deed om gezonde meisjes als bediende naar een van de oostelijke stamkoningen te sturen, was zij het die me in een houten kist verstopte met het bevel me stil te houden, en de boodschapper wijsmaakte dat ik buiten-de-muren rondzwierf, en wie weet wat voor besmettelijke ziekte ik daar had opgelopen.

Kookvuurmoeder was gezet en hartelijk, ze had wat weg van een vers gevulde saucijs, hoewel ze om te zien meer op een lelijke pad leek, met haar tandeloze lach en haar vlekkerige huid. Omdat ik nogal eens onder haar rok wegkroop, bang voor een boer die

luidkeels uitviel of een losgeraakte stier, wist ik dat haar benen zo knobkig waren dat ik me in mijn kinderlijke onwetendheid afvroeg of ze misschien half afstamde van de bomen. Dit was nog voordat ik wist hoe het lichaam werkte en leerde dat er bloed door deze donkere knoestige staken stroomde.

De streek waar ik opgroeide was Durotriga in Zuid-Brittannia, die uit vele provincies bestond. Die van ons heette Summer, een vruchtbaar laagland met rivieren, waar gerst, haver en tarwe in overvloed groeiden en waar het gras zo weelderig was als een hertenvacht.

Ik woonde in een nederzetting die in plateaus tegen de heuvel van Cad was gebouwd, Caer Cad, een van de grootste heuvelforten van Durotriga. De verdedigingswallen en diep uitgegraven greppels die de nederzetting omringden waren aan het afbrokkelen, aangezien de stam al vele seizoenen in vrede leefde. De enige vreemdelingen die door de poorten kwamen, waren handelaren uit het oosten, die om onze ronde leemhutten lachten, die allemaal op dezelfde manier waren gebouwd met de ingang naar de zonsopkomst van midwinter gericht. Ze noemden de hutten mierenhopen en vonden ons maar simpele zielen. Onze geestreizigers streefden er echter niet naar hun wijsheid met indrukwekkende gebouwen tentoon te spreiden. Hun grootsheid school in heel andere dingen.

Ik was een nieuwsgierig en oplettend kind. Het meest genoot ik van het leven in de puurste vorm: Das en de eindeloze reeks puppy's die uit haar zware bungelende buik kwam, de ijskristallen die 's winters de rivier bedekten en de jonge vissen die er in de lente zwommen.

Er was maar één ding dat me echt angst aanjoeg en dat was alleen zijn.

We woonden met z'n vijven in de hut, van mijn drie hutzusters vond ik Bebin het aardigst. Ze was betrouwbaar en joeg me nooit weg als ik achter haar aan liep naar de markt of naar het slaapverblijf van de Stamkoningin. Cah vond ik niet aardig, ze was snel

boos en wisselvallig als de westenwind. Ianna was onze spinster en kon niet veel meer dan dat.

In de kookhut sliepen we zij aan zij vlak bij het knapperende vuur. Af en toe ging een van de meisjes in de stal liggen, als het te warm was of als de lucht onaangenaam werd. Maar ik wilde nooit alleen slapen, ik had de geruststelling van het vuur en een lichaam naast me nodig.

Ondanks mijn tekortkomingen bleef Kookvuurmoeder voor me zorgen, streng maar trouw. Ze vertelde me altijd dat je je angst kon overwinnen met een nieuwsgierige geest: 'Hou je vragen als een lichtende fakkel voor je uit,' had ze me eens gezegd.

Nadat we 's avonds onze pap hadden gegeten vertelde ze ons verhalen. Die over onze stamzieldieren vond ik het leukst.

'Vertel iets over het hert,' vroeg ik haar, terwijl ik me op haar brede schoot nestelde.

'Gracius. Genegen. Ze zijn verwant aan de wouden en overleven het best in een rustige omgeving.'

'En de zalm?' vroeg ik enthousiast.

'Ah, de koningin van alle stamzieldieren,' verklaarde ze, aangezien ze zelf tot de zalm behoorde. 'Hoeders van wijsheid. We zijn verbonden met het verleden en het zoeken naar voorouderlijke grondgebieden.'

'En mijn stamziel?' Ik sloeg mijn armpjes om haar nek.

Elke keer als ik haar dit vroeg, vertelde ze me dat ik geen stamziel had, ik had alleen haar.

Hoewel ze bijna alle krijgerskinderen had gevoed, had niemand haar ooit 'moeder' genoemd. Ik was de enige, zo fluisterde ze me elke avond toe, die echt van haar was. Ze noemde me Ailia, dat 'licht' betekende.

Toen ik zeven zomers oud was, ontsnapte ik voor de tweede keer aan de dood.

Het was tijdens de Samenkomst voor midwinter. De stamleden

van Durotriga waren bijeengekomen om de banden binnen de stam aan te halen en de eenheid te versterken, zoals dat elke zeven zomers gebeurde. Gedurende zes dagen en nachten hadden we onze stamgebieden verenigd met het zingen van liederen, we hadden onze stamzieldieren aangeropen en samen gegeten en gedronken. Dit was de zevende dag, de dag waarop we een offer zouden brengen dat ons diepe ontzag voor het land en de Moeders die het hadden gecreëerd uitdrukte. Met dit offer versterkten we onze banden tot de volgende keer dat we samenkwamen.

Ik hoopte met heel mijn hart dat ik niet voorbestemd was voor de Moeders.

De ochtendschemering was koud terwijl we in groten getale toestroomden rond een aarden heuvel, omgeven door vuren. De heuvel van Cad lag ten zuiden van ons. We bevonden ons nu op het grondgebied van de Moeders, de heiligste grond van Summer, drassig door het water van de Nain, de noordelijke rivier die de Moeders dicht bij ons hield. Veel stamleden hadden een reis van dagen achter de rug, maar wij hoefden alleen door de noordelijke poort te lopen om hier te komen. De bomen op het terrein waren gekapt en het was kaalgeslagen, er mochten geen dieren grazen en alleen tijdens de rituelen mochten er mensen komen.

Het was de dag van midwinter. De geestreizigers haastten zich om alles af te krijgen voordat het eerste licht boven de mistige heuvels in de verte zou doorbreken. Ze hadden de meisjes die in het jaar van de laatste Samenkomst waren geboren opgeroepen om naar voren te treden. Gesteund door een familielid of een andere dierbare persoon naderden we de open plek voor de menigte.

Er stonden paarden vastgebonden die briesend wolkjes uit hun neusgaten achterlieten in de koude lucht, hun gespierde flanken straalden warmte af. Geschrokken kromp ik ineen van hun woest stampende hoeven en ongedurige bewegingen. Ze waren met de zweep geslagen en getergd, klaar om weg te rennen zodra ze de kans kregen.

Ik was de laatste in de rij meisjes en hield de hand van Kookvuurmoeder stevig vast. Toen ik opzijkte, zag ik maar tien tot twaalf meisjes, hun ogen groot en bang; minder dan je zou verwachten met zoveel stamleden. Er waren ongetwijfeld vrouwen die hun dochters hadden verstoep en geen gehoor hadden gegeven aan de oproep van de Moeders. Deze vrouwen wisten dat hun dochters vanaf nu niet langer tot de stam behoorden, omdat ze de meisjes niet aan de Moeders hadden aangeboden.

Llwyd, oppergeestreiziger en hoogst opgeleide van deze wijzen, liep langs de rij en stuurde het ene na het andere meisje terug naar de menigte. Ze maakten zich zo vlug ze konden uit de voeten en vielen struikelend in de armen van hun familie, die hilde van blijdschap. Als onze gezondheid te wensen overliet, of onze kracht en alertheid van geest niet volstonden, werden we afgewezen.

Uiteindelijk bleven er twee meisjes over. We leken uiterlijk in niets op elkaar. Ik was groot en volgroeid met lichtbruine krullen die uit mijn vlechten waren ontsnapt, terwijl zij klein en tener was, haar zwarte haren steil en glad als water.

Llwyd bleef eerst bij mij staan.

‘Ze heeft geen stamziel en is niet volledig geïncarneerd,’ vertelde Kookvuurmoeder hem. ‘Een vondeling.’ Haar stem klonk kalm maar ik voelde door haar rok heen dat ze stond te trillen.

‘Zonder stamziel?’ vroeg Llwyd terwijl hij me van top tot teen bekeek. ‘Verder is ze heel geschikt. Misschien willen de Moeders haar toch hebben. Zij kennen immers haar stamziel wel.’

‘Alsjeblieft...’ Kookvuurmoeders stem brak. ‘Ik leid haar op in de kruidenkunde. Laat haar ons op die manier van dienst zijn.’

Llwyd hurkte bij me neer en kneep in mijn armen en benen. Hoewel me ontelbaar vaak was verteld wat een eer het was om geofferd te worden, stond ik doodsangsten uit. Nu pakte Llwyd mijn hand. ‘Wil jij ons offer zijn?’

Ik voelde mijn knieën knikken, maar ik zakte niet door mijn benen. ‘Ja,’ fluisterde ik.

Llwyd kwam overeind en iedereen keek hem vol verwachting aan, maar hij zei niets en liep naar het andere meisje, dat niet uit onze buurt kwam, want ik had haar nog nooit op jaarmarkten of festivals gezien. ‘Is er een reden waarom ik dit meisje niet zou kiezen?’ vroeg hij.

Haar metgezellin was niet ouder dan veertien zomers en te jong om haar moeder te zijn. ‘Ze is mijn zus,’ antwoordde ze, ‘en de enige die over is van mijn familie.’

‘Ook zij is heel geschikt,’ verklaarde Llwyd, en hij keek de menigte rond. ‘We nemen het meisje met stamziel.’

‘Nee!’ Haar zus greep het meisje, dat begon te huilen, stevig vast.

Nu zakte ik wel door mijn benen en Kookvuurmoeder tilde me in haar armen.

‘Je zult geëerd worden om je offer,’ zei Llwyd terwijl hij zijn hand naar het meisje uitstak.

Met twee geestreizigers en de hoogste krijger van de Stamkoningin moesten ze haar uit de greep van haar luidkeels schreeuwende zuster losrukken.

Kookvuurmoeder bracht me vlug in veiligheid in de menigte en hield me dicht tegen haar borst gedrukt. Er werd nachtschade op de vuren gegooid en de bedwelmende rook maakte me licht in het hoofd.

De geestreizigers, mannen en vrouwen, begonnen onze stamliederen te zingen, het was een krachtige samenzang en ik voelde de verwachtingvolle opwindning van de mensen, het bonzen van de harten en het bloed dat sneller ging stromen. Dit ritueel was onderdeel van ons verhaal, van onze waarheid, maar de verschrikking ervan werd nooit vergeten.

De zus van het uitverkoren meisje schreeuwde nog steeds terwijl de krijger haar met verkrampde armen in bedwang hield.

Toen het meisje tussen de vuren door de heuvel op werd gebracht, gaven de ovaten haar een drank van bilzekruid, waardoor

ze geen pijn zou voelen. Het gezang zwol aan en Kookvuurmoeder drukte me dichter tegen zich aan. Het liefst wilde ik mijn gezicht in haar tuniek wegstoppen, maar ik wist dat iedereen getuige moest zijn van dit offer, ik in het bijzonder.

De ovaten trokken de onderjurk bij het meisje uit en zonder kleren was ze zo tener als een muizenjong, met een haast doorschijnende huid. Daarna goten ze water met plantenslierten over haar lijf, dat blauw zag van de kou. Ze had zichzelf besmeurd en nadat ze de viezigheid van haar dijen hadden geveegd, was ze gereed.

Ik vroeg me af hoe dit offer de grootsheid van haar meisjeslichaam kon tonen, met haar jonge huid en dunne botten, die nooit zouden uitgroeien tot de volle lengte, de rondingen en de wijsheid van een vrouw. Terwijl ik naar haar keek ontmoette haar blik die van mij en hoewel ze niet mijn hoge voorhoofd of puntige neus had, leken haar pure groene ogen als twee druppels water op de mijne.

Bij het eerste daglicht dat aan de horizon verscheen begonnen de ovaten om haar heen te lopen en Llwyd, die op een verhoging voor ons stond, sprak de rituele woorden: ‘Moeders, aanvaard dit offer van leven als eerbetoon en smeekbede. Moge dit verse bloed in uw grond sijpelen en door uw rivieren stromen. Laat het uw lichaam voeden en uw honger stillen. Geef ons wat wij u in stukken uit elkaar gerukt schenken als eenheid terug.’

Intussen bonden de andere geestreizigers touwen om de enkels, polsen en de nek van het meisje, die vervolgens aan de paarden werden vastgebonden. Er waren negen dieren nodig: twee voor elke arm, twee voor elk been en het grootste en sterkste paard voor haar hoofd.

De geestreizigers brachten haar lichaam in positie; door het kruidenbrouwsel was haar geest al onderweg naar de Andere Wereld. Tot slot gaven ze haar een kus en stapten bij haar vandaan.

Daar stond ze, met gestrekte ledematen en tranen op haar wan-

gen. Het gezang klonk weeklagend en zwol aan. Het was tijd. Nu was het meisje een met de opkomende zon achter haar. Ze was de vleesgeworden creatie, vlak voordat de ruiters opstegen. De geestreizigers gaven het bevel en de paarden stormden met weergaloze kracht weg naar het noorden, zuiden, oosten en westen.